

VIH

MALALTIA I COMPLICACIONS

Marta Hernández Hernández
María Priegue González

OBJECTIUS

- Presentar el cas clínic en el que trobarem:
  - Procés de **malaltia infecciosa crònica** (VIH) amb la pluripatologia associada incloent els problemes derivats de la cronificació (presentant òrgans en estat terminal).
  - Malalties **infeccioses** associades de forma **aguda** a la malaltia infecciosa crònica (amb resolució puntual)
  - Repàs de la **fisiopatologia i tractament** d'aquestes malalties.

INGRÉS 06/2010

- Presentació
pacient

Infecció
per VIH

Xancre
penis

Nefropatia
per VIH
• Sínd.
Nefròtica
(Ingrés)

Anèmia
polifactorial

Eosinofilia
en estudi

ALTA

A L'INGRÉS

○ DADES BIOGRÀFIQUES

- Home 44 anys
- Pacient natural de Sud-Africà
  - Actualment : Canovelles (Granollers) anteriorment Canàries, Cadis (des de fa 17 anys a l'estat espanyol).
- Sense al·lèrgies medicamentoses conegudes.
- Exfumador
- Enol diari 20-30gr/dia

A L'INGRÉS

ANTECEDENTS PATOLÒGICS

- **Infecció per VIH: Coneguda maig 2008.**
- **Úlcera genital** fa anys.
- **Malaltia renal crònica.**

Cr 2mg/dl (2008)
Clr

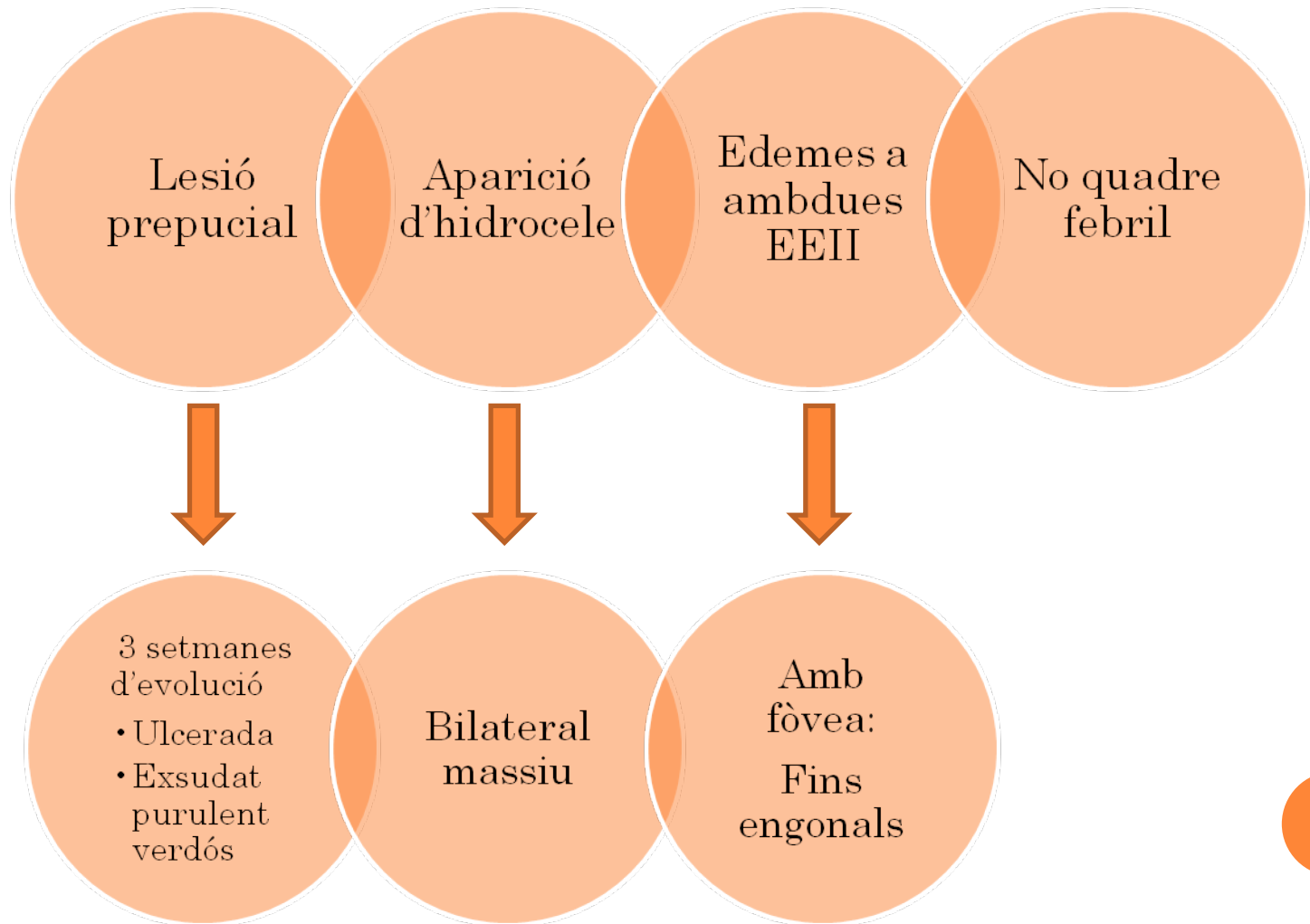

Amb tractament amb antiretrovirals
el pacient va presentar millor control.

- **IQ d'agresió amb arma blanca** a nivell epigàstric.
- Contactes heterosexuels de risc.

A L'INGRÉS

A L'INGRÉS

EXPLORACIÓ FÍSICA

- T.arterial: 150/99 pols: 65x'
- T^a_{ax}: 36°C SpO₂ (basal): 100%.
- Conscient i orientat.
- Massa adenopàtica a regió engonal bilateral.
- AC: tons rítmics, no bufs ni frecs.
- Abdomen: tou i depressible, no dolorós.
- Edemes, hidrocele
- Lesió prepucial

A L'INGRÉS

PROVES COMPLEMENTÀRIES

Cr (mg/dl)	4.9 (0.7-1.2)		K (mEq/l)	4.3 (3.5-5.1)
Urea (mg/dl)	94 (10-50)		Cl (mEq/l)	110 (95-107)
Clr	13 (>60)		Ca (mcg/dl)	6.7 (8.4-10.2)
Ch (mg/dl)	337 (150-200)		Prot/ Alb (g/dl)	4.9/1.3 (6.6-8.5/ 3.5-5.2)
TG (mg/dl)	226 (50-150)		IgE (UI/ml)	2500 (0-100)
AST/ ALT (U/L)	42/27 (5-40/5-41)		CV (cop/ml)	739225 (<47)
Na (mEq/l)	143 (135-150)		CD⁺4 (10³/ul)	0.021
RPR	Negatiu		HbsAG, VHC,	Negatiu

A L'INGRÉS

PROVES COMPLEMENTÀRIES

HEMATIES	3.67 X 10 ¹² /L (4,5-5,9)		EOSINÒFELS	21.8% (0-4,4)
HEMOGLOBINA	10.3 g/dL (13-17,5)		MONOCITOS	0.31 X 10 ³ uL (0,7-8)
HEMATOCRITO	30.1 % (41-53)		BASÒFILOS	0.2 % (0,2-1,2)
VCM	82.0 fL (78-102)		LIMFOCITS	24.6% (22.3-49.9)
CHM	27.2 pg (27-32)		T.PROTROMBINA	12.2 s (11,8-15,1)
LEUCOCITOS	4.7X 10 ⁹ /L (3,8-10,6)		INR	0.93 (0.9-1.16)
PLAQUETAS	254 X 10 ⁹ /L (150-350)		TROMBOPLASTIN A PARCIAL ACTIVADA	28 s (25.7-36)
PROTEÍNA C REACTIVA	0.6 mg/L (0-5)		FIBRINÒGEN	1165 mg/dL (169-515)

Ingrés 06/2010

- Presentació pacient

Infecció per VIH

Xancre
penis

Nefropatia
per VIH
• Sínd.
Nefròtica
(Ingrés)

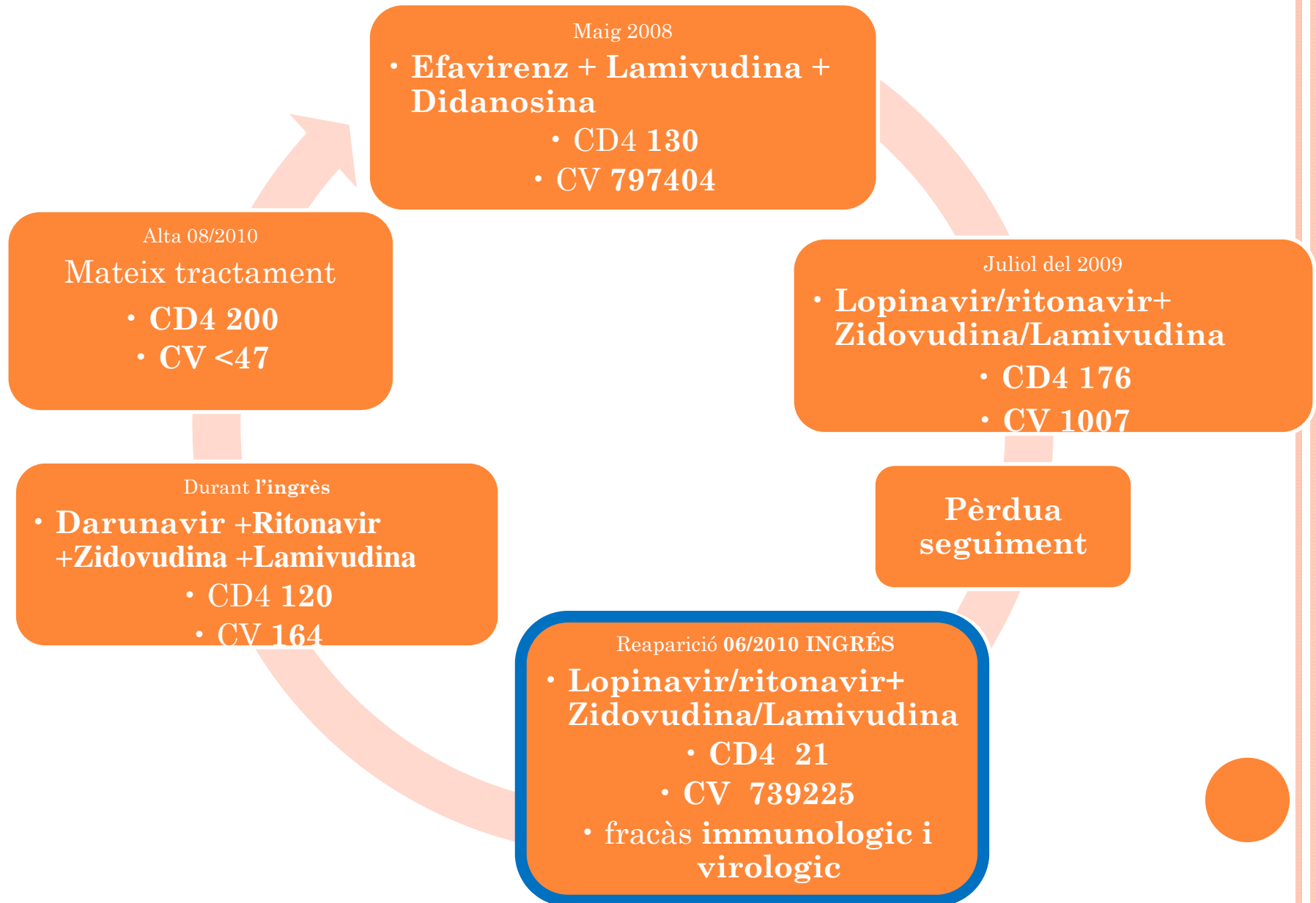
Anèmia
polifactorial

Eosinofilia
en estudi

ALTA

INFECCIÓ PER HIV

INFECCIÓ PER HIV

○ Categoria clínica C

- Pacients que presentin o hagin presentat alguna de les

Candidiasis traqueal, bronquial o pulmonar	Candidiasis esofàgica
Carcinoma cèrvix invasivo	Coccidioidomicosis disseminada
Criptococosis extrapulmonar	Criptosporidiasis con diarrea >1 mes
Infecció CMV no en hígado, bazo o g.linfát.	Retinitis por CMV
Encefalopatía por VIH	Úlcera mucocutánea >1mes por herpes s.
Histoplasmosis disseminada	Isosporidiasis crónica (>1 mes)
Sarcoma de Kaposi	Linfoma Burkitt o equivalente
Linfoma immunoblástico o equivalente	Linfoma cerebral primario
Infecció <i>M.avium</i> , <i>M.kansasii</i> disseminada	Tuberculosis pulmonar
Tuberculosis extrapulmonar/disseminada	Infecció por otras micobacterias extrapulm
Neumonía por <i>P.carinii</i>	Neumonía recurrente
Leucoencefalopatía multifocal progresiva	Sepsis recurrente por <i>Salmonella</i> ≠ <i>tiphy</i>
Toxoplasmosis cerebral	<i>Wasting syndrome</i>

possible

IN

R HIV

CD4⁺ <200/ μ l
Candidiasis oral
FOD: Febre origen descon.
Malaltia definitiva de SIDA

PROFILAXI OPORTUNISTES

PNEUMOCISTIS I

TOXOPLASMA

Ac-antI-
toxoplasma i CD4⁺
<100/ μ l

MICOBACTERIUM
AVIUM

CD4⁺ <50/ μ l

- Sulfametoxazol/trimetoprim 800/160
- 1-0-0 DL-DM-DV; OR
- Folinat càlcic 15 mg
- 1-0-0 DL-DM-DV; OR

- Azitromicina 1200 mg
- Setmanal OR

INFECCIÓ PER HIV

○ A l'ingrés

- Reintroducció del tractament previ (juliol 2009)
  - Kaletra® (lopinavir/ritonavir) + Combivir® (Zidovudina + Lamivudina)

○ Ajust **FUNCIÓ RENAL**

- Zidovudina (Retrovir) 250 mg/24h
- Lamivudina (Epivir) 1era dosi 150 mg DU/ Dm: 100mg/24h
- Lopinavir/ritonavir (Kaletra) 400mg/100mg /12h

Cl_{cr} 30-49: 150 mg/24h

Cl_{cr} 15-29: 150 mg DU,

Dm 100 mg/24h

Cl_{cr} 5-14: 150 mg DU, 50

mg/24h

Cl_{cr} <5: 50 mg DU, Dm 25

mg.

INFECCIÓ PER HIV

TOXICITAT ANTIRRETROVIRALES

○ MUSCULAR

- Miopatia per Zidovudina
- Lipodistròfia per IP

○ CARDIACA → Miocardopatia per

○ NEUROLÒGICA

- Neuropatia perifèrica per AN
- Parestèsia per IP
- Alteracions per Efavirenz

○ HEMATOLÒGICA

- Anèmia, leucopènia, agranulocitosi per AN

○ HEPÀTICA

- Esteatosi i disfunció hepàtica per AN (acid
- Colestasi per IP (hiperbilirubinèmia

○ DIGESTIVA

- Intolerància, diarrea per Ir
- pancreatitis, hiperamilasèmia per AN

○ RENAL → Zidovudina/Lamivudina

○ METABÒLICA

- Hiperlipidèmia (IP)
- Diabetes mellitus

Interrupció del tractament:
• (Hb <7.5 g/dL or >25%
reducció Hb inici)
• neutropènia (granulòcits

Desconfort abdominal i
vòmits (endoscòpia normal).

Intolerància a
lopinavir canvi a
daru Ajust AR per Frenal
Cl=15.

INFECCIÓ PER HIV

- Durant l'ingrés i a l'alta:
  - Darunavir (Prezista ®) 600mg/12h
  - Ritonavir (Norvir ®) 100mg/ 12h
  - Zidovudina (Retrovir ®) 250mg/ 12h
  - Lamivudina (Epivir ®) 100mg/24h

Ingrés
06/2010

- Presentació
pacient

Infecció
per VIH

XANCRE PENIS

Nefropatia
per VIH

- Sínd.
Nefròtica
(Ingrés)

Anèmia
polifactorial

Eosinofilia
en estudi

ALTA

XANCRE

XANCRE

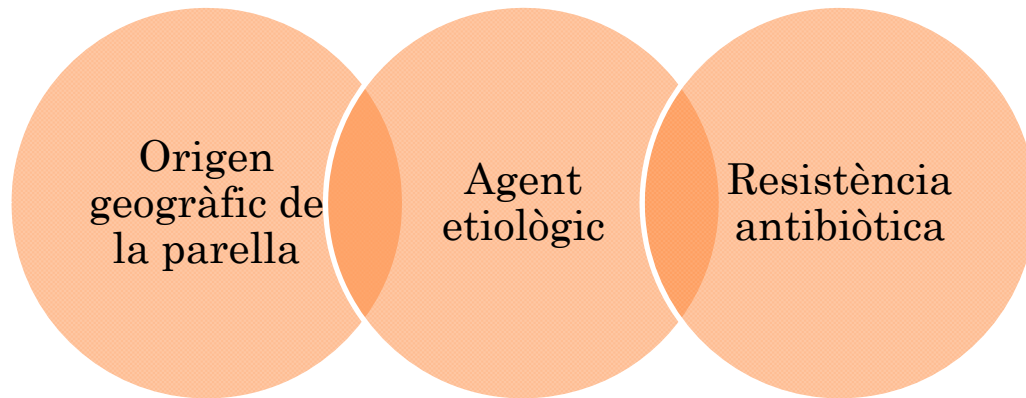
- 1852 diferenciat del xancre sifilític per Bassereau en França.
- 1889 descobert i descrit per A. Ducrey un bacteriòleg de la Universitat de Nàpols.
- Actualment prevalença superior en països de baixa renda, típicament associat a altres malalties de transmissió sexual.

XANCRE

○ Anamnesi

- H^a contactes sexuals
  - Parella (gènere)
  - N^o de contactes últims **6 mesos**

XANCRE:

DIAGNÒSTIC DIFERENCIAL

	Herpes simple	Treponema pallidum	Haemophilus ducrey	Clamidia trachomatis	Klebsiella granulomatis
Dolor	Si	no	Si	no	No
Morfologia de l'úlçera	Múltiples úlceres petites agrupades, base eritematosa	Xancre dur amb vores definides. Autolimitada. Base neta	Xancre tou amb vores irregulars. Múltiples ulceracions. Base gris o groga amb exsudat.	Normalment no s'observen o són petites ràpida resolució (espontàniament) limfogranuloma veneri	Extensiva i progressiva. Amb teixit d'aspecte granulomatós Vores arrodonides.
Incubació	2-7 dies	7-90 dies	3-10 dies	5-21 dies	7-90 dies
Adenopatia	Nòduls dolorosos	Nòduls durs	50% adenopaties engonals. Generalment unilaterals	Nòduls agrupats. Unilateral/bilateral. Buboe fluctuant, extens.	Pseudobuboes

XANCRE

TÉCNiques DIAGNÒSTIQUES

Herpes Simple	<ul style="list-style-type: none"> ○VHS (cultiu) ○PCR ○Inmunoflorescència directa ○Preparació de Tzanck: Cèl·lules gegants multinucleades (baixa sensibilitat)
Sífilis	<ul style="list-style-type: none"> ○Serologia positiva (60-90% pacients amb lesió 1^a) ○Camp fosc típica morfologia d'espiroqueta
Xancre tou	<ul style="list-style-type: none"> ○Gram negatiu petits pleomòrfics en forma de “banc de peixos” ○Cultiu positiu amb medi específic (agar xocolata-necessita factor X per creixement (hemina)).
Linfogranuloma Veneri	<ul style="list-style-type: none"> ○Serologia positiva que no permet distingir diferents espècies de Chlamydia.
Granuloma inguinal	<ul style="list-style-type: none"> ○Cossos de Donovan a macròfags a biòpsia o. Raspat de lesió i tinció giemsa: cossos de Donovan ○No es pot cultivar (intracel.)

XANCRE: TRACTAMENT

	PAUTA	ALTERNATIVA	OBSERVACIONS
Herpes Simple	Aciclovir 400mg/8h VO x 7 dies o Valaciclovir 1g/12h VO x 7-10 dies o Famciclovir 250mg/8h x 7-10 dies	VIH recurrents: Aciclovir 400mg/8h VO x 7 dies o Valaciclovir 1g/12h VO x 7-10 dies o Famciclovir 500 mg/8h x 7-10 dies	Aciclovir: ○↓/12h ↓Signes i símptomes. ○↓4 dies si ↓lesions ○5 mg/Kg/8h IV casos greus.
Sífilis Sífilis 2^a i neurosífilis?	Penicil·lina G 2.4 MU IM DU o Azitromicina 2g VO DU (resistències emergents) Doxiciclina en alérgicos	Doxiciclina 100mg/12h VO x 14 dies o Ceftriaxona 1 g IM/IV x 8-10 dies	
Xancre tou	Ceftriaxona 250mg IM DU o Azitromicina 1g VO DU	Ciprofloxacina 500mg/12h x3 dies o Eritromicina 500mg /6h x7 dies	VIH pacients: DU azitromicina ineficaç reevaluació als 7 dies.
Linfogranuloma Veneri	Doxiciclina 100mg/12h VO x21 dies	Eritromicina 500mg /6h x21 dies	
Granuloma inguinal	Doxiciclina 100mg/12h VO x4 setmanes o Cotrimoxazol 800/160/12h x 21 dies	Eritromicina 500mg /6h x21 dies o Ciprofloxacina 750mg/12h x21 dies o Azitromicina 1g/setmana VO x 21 dies	Si no milloria en uns dies afegir gentamicina 1mg/kg IV/8h

XANCRE: TRACTAMENT

- Tractament empíric (05/06-08/06)
  - **ceftriaxona 1g/24 h IV**
  - **doxiclina 100 mg /12h VO**

Amb milloria inicial de les úlceres i lesions del penis.

Cultiu Exsudat ferida penis

Sense leucòcits PMN

Pseudomonas aeruginosa

XANCRE TOU AMB ULCERACIÓ I
SOBREINFECCIÓ PER
Pseudomonas aeruginosa

Ingrés
06/2010

- Presentació pacient

Infecció
per VIH

Xancre
penis

**Nefropatia per
VIH**

- **Sínd.
Nefròtica
(Ingrés)**

Anèmia
polifactorial

Eosinofilia en
estudi

ALTA

NEFROPATIA PER VIH

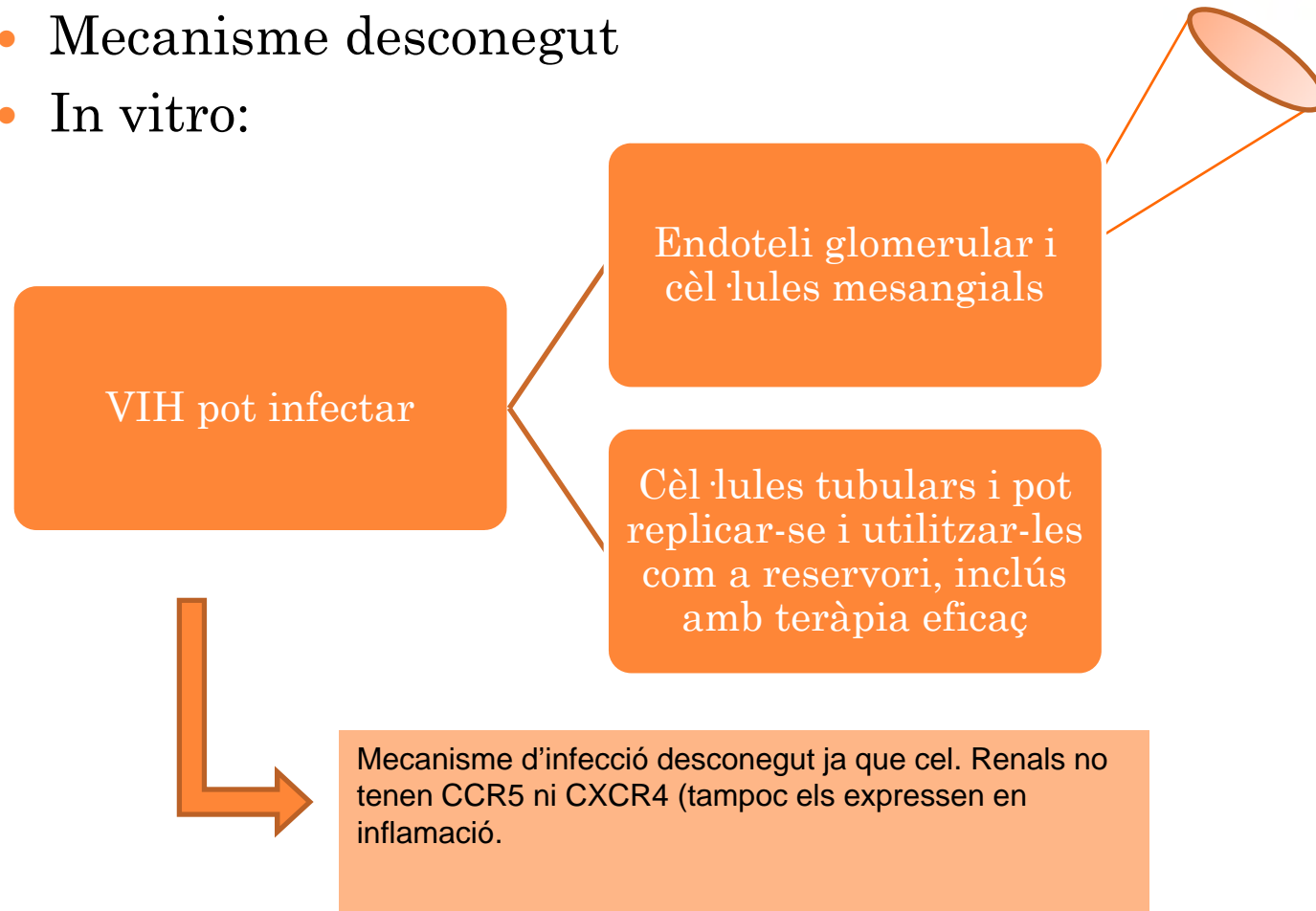
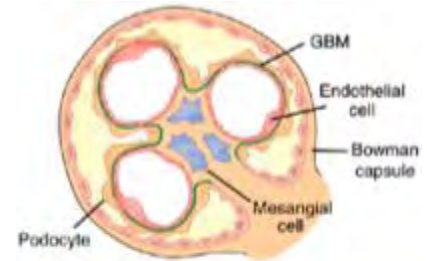
- Glomeruloesclerosi focal segmentada
- La forma més característica de VIH-nefropatia.
- Generalment associat a malaltia avançada i recompte de $CD4 < 200$
- Amb la introducció del HAART hi ha una disminució d'aquesta nefropatia. Mecanisme incert.

NEFROPATIA PER VIH

○ Patogènia

- Mecanisme desconegut
- In vitro:

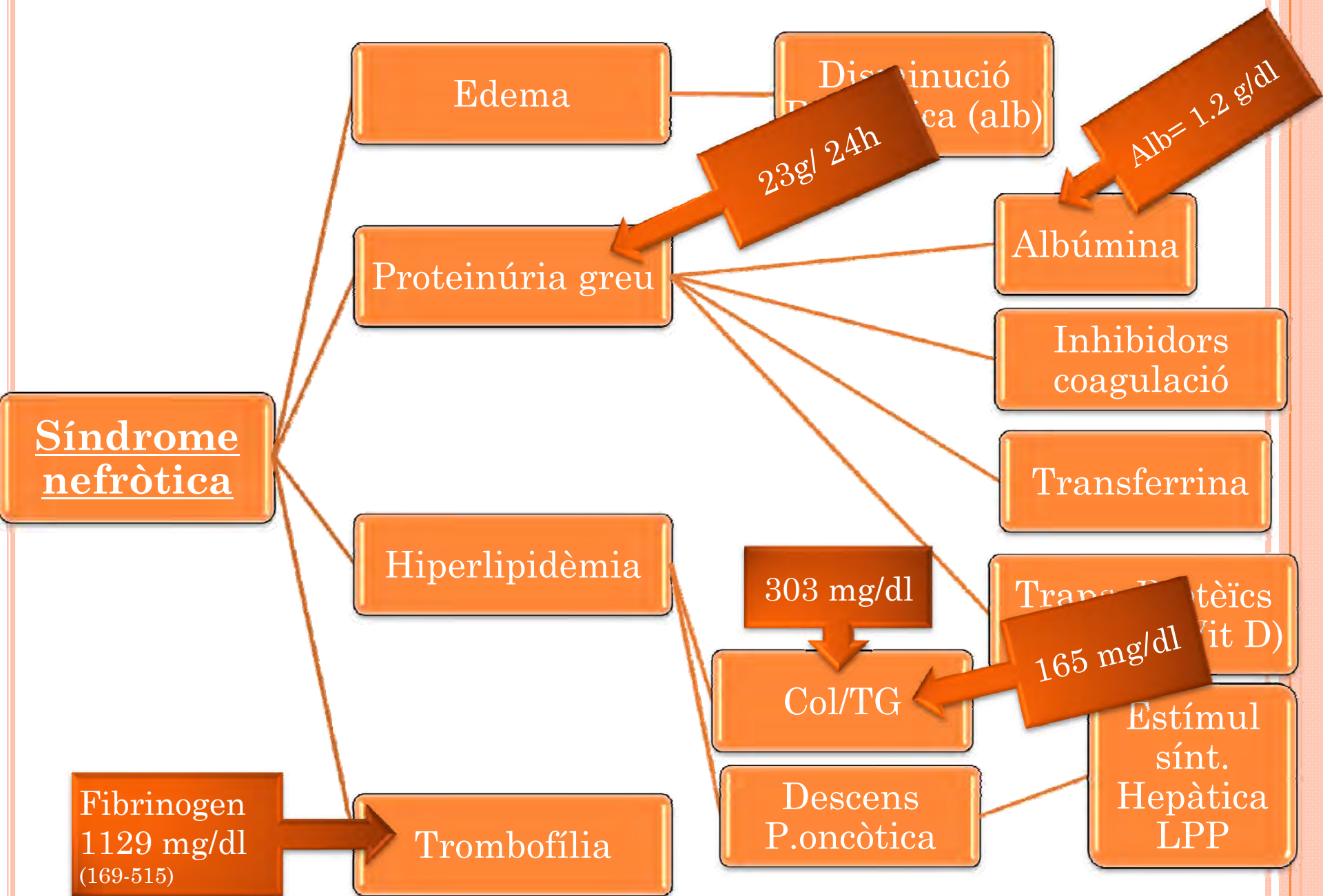

NEFROPATIA PER VIH

○ Epidemiologia

- **2-10%** dels pacients amb VIH associat a elevada **càrrega viral**.
- Major **predisposició genètica** en persones de raça negra (en general més predisposició a patologies renals)

NEFROPATIA PER VIH

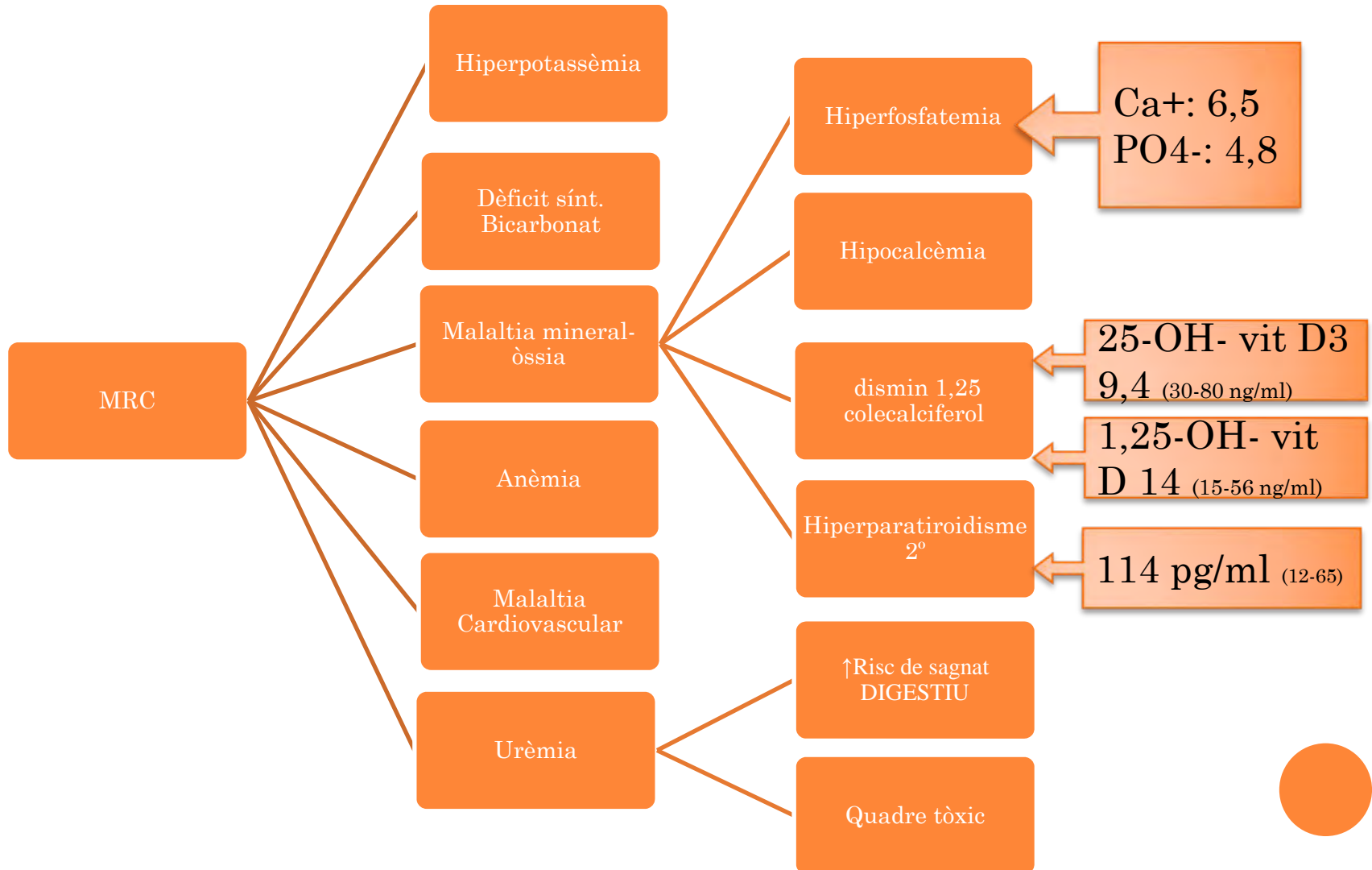
SÍNDROME NEFRÒTICA

- Tractament segons GUIES CLÍNiques
  - Teràpia HAART
  - IECA o ARA II
  - Ciclosporina o immunosupresors (assaigs)
- Tractament pacient
  - Fosinopril 10 mg VO (1/2-0-0)
  - Furosemida 20mg IV(1-0-0)
  - Serumteràpia
  - Suplement Suplena per IR
  - Enoxaparina 20 mg/24h
  - Atorvastatina 20mg/ 24h (multifactorial)

NEFROPATIA PER VIH

MALALTIA RENAL CRÒNICA

NEFROPATIA PER VIH

TRACTAMENT

Calcitriol
0,25
mcg/24h

Calci
carbonat
500
mg/24h

Darbepoet
ina 30
• Inici
(0.45µg/kg/
set)

Bicarbonat
500mg /12h

NEFROPATIA PER VIH

INSUFICIÈNCIA RENAL CRÒNICA

- DIALISI
  - **Ecografia renal amb biòpsia renal:**
    - Marcada afectació glomèrul- intersticial
      - esclerosi glomerular greu
      - túbuls microquístics aïllats
  - El cas ha estat valorat amb Nefrologia H. Mollet i hospital Vall Hebron
  - Entra en programa de diàlisi a **Hospital del Mar**

Ingrés

06/2010

- Presentació pacient

Infecció
per VIH

Xancre
penis

Nefropatia
per VIH

- Sínd.
Nefròtica
(Ingrés)

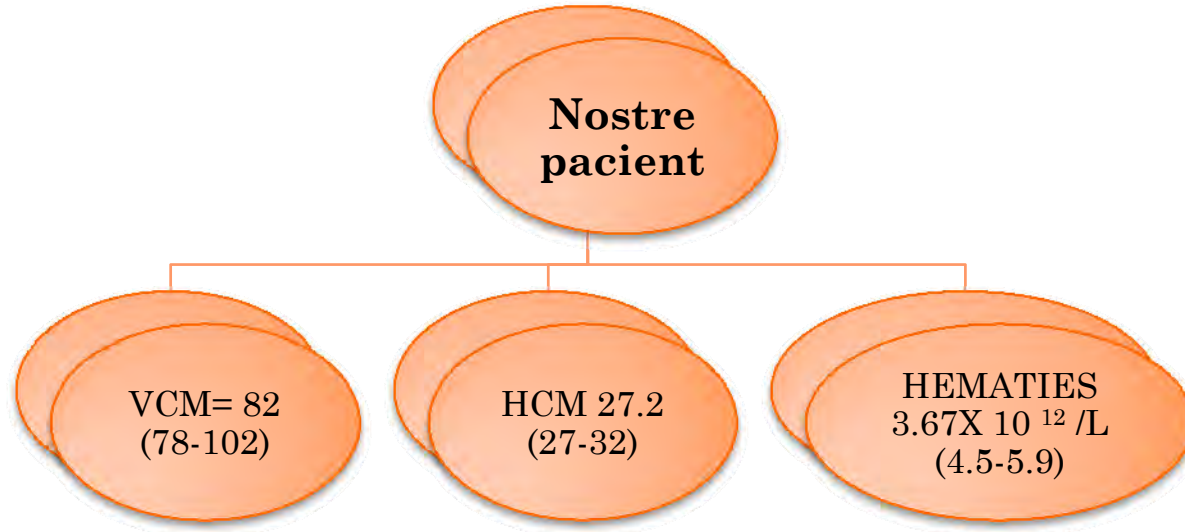
ANÈMIA
Polifactorial

Eosinofilia en
estudi

ALTA

ANÈMIA POLIFACTORIAL

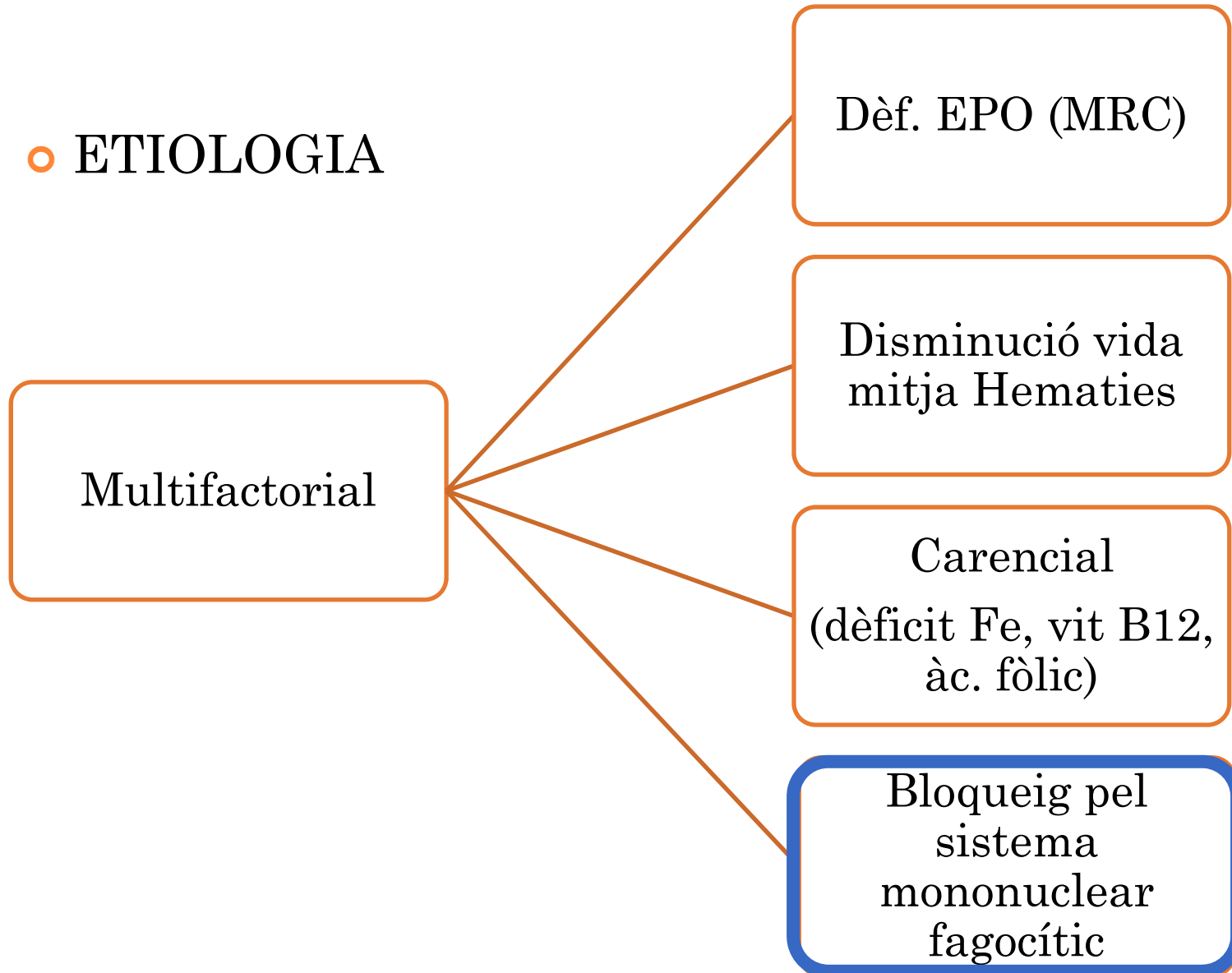
○ ANÈMIA ASSOCIADA A PROCESOS CRÒNICS

- Anèmia hiporegenerativa o central
- Normocítica i normocròmica
- Causa més freqüent d'anèmia després de l'anèmia ferropènica

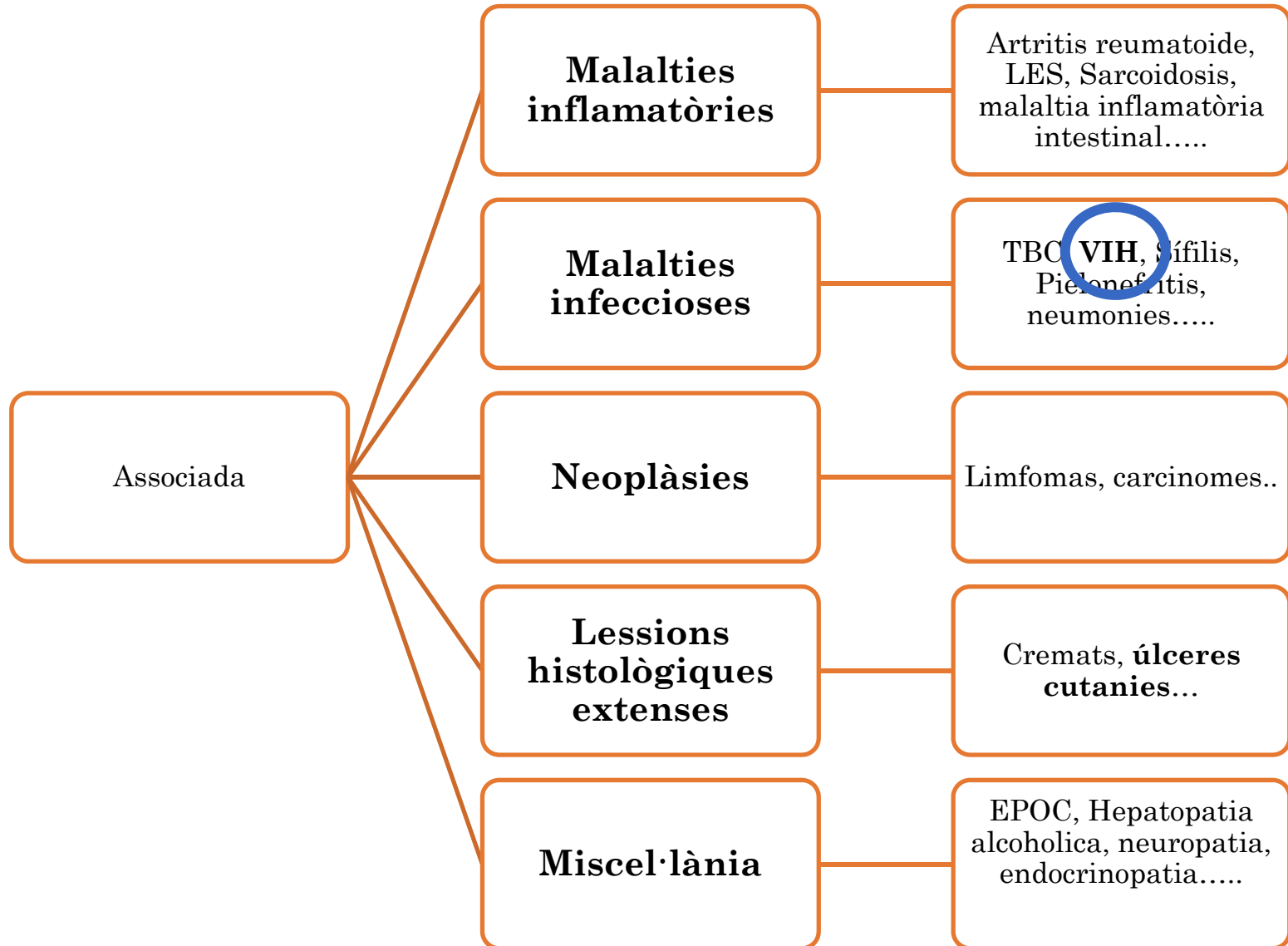

ANÈMIA POLIFACTORIAL

○ ETIOLOGIA

ANÈMIA POLIFACTORIAL

ANÈMIA POLIFACTORIAL

TRACTAMENT

Darbepoetina
Inici
30 μ g/setmana

- 0.45 μ g/kg/setmana
- Ferritina >100-150

Fe oral 1-0-0

Ingrés
06/2010

- Presentació
pacient

Infecció
per VIH

Xancre
penis

Nefropatia
per VIH
• Sínd.
Nefròtica
(Ingrés)

Anèmia
polifactorial

**EOSINOFILIA
EN ESTUDI**

ALTA

EOSINOFILIA

- Eosinòfils > 0.5×10^9
- Més prominent i persistent en els paràsits amb afectació tissular.
- Relacionat amb un viatge o immigració.
- Inmigrants normalment parasitosis cròniques amb menys clínica.

A. CAUSES NO INFECCIOSES DE EOSINOFILIA :

Trastorns Al·lèrgics

Reaccions a fàrmacs

Enf. colagen-vasculars

(Ej: Vasculitis de Churg-Strauss)

Leucèmies, limfomes, mastocitosis.

Sde. Hipereosinofílic Idiopàtic

Malalties dermatològiques

Malalties gastrointestinals

(Ej: gastroenteritis eosinofílica)

Malalties endocrines

(Ej: Hipoadrenalismo)

Malalties cardíques

(Ej. Fibrosis endomiocàrdica).

B. CAUSES INFECCIOSES DE EOSINOFILIA

Bacteries: Tuberculosis (infeccions cròniques, insidioses); Escarlatina (en fase de resolució).

Fongs: Coccidioidomicosis, Aspergilosis (Aspergilosis broncopulmonar alérgica)

Paràsits: Helminths
Protozoos (Isospora belli; Dientamoeba fragilis).

Artròpodes: Ocasionalment en infeccions per miasis i escabiosis

Virus: VIH

EOSINOFILIA

H^a CLÍNICA:

- Diarrea, febre, edema migratori, pruija..

H^a EPIDEMIOLÒGICA:

- País visitat/procedència
- Data d'arribada.
- Profilaxis antipalúdica: SÍ/NO.
  - FACTORS DE RISC:
    - Consum d'aigua contaminada.
    - Consum productes làctics no pasteuritzats, carn o peixo cru.
    - Contacte fang/terra.
    - Banyes en rius o llacs

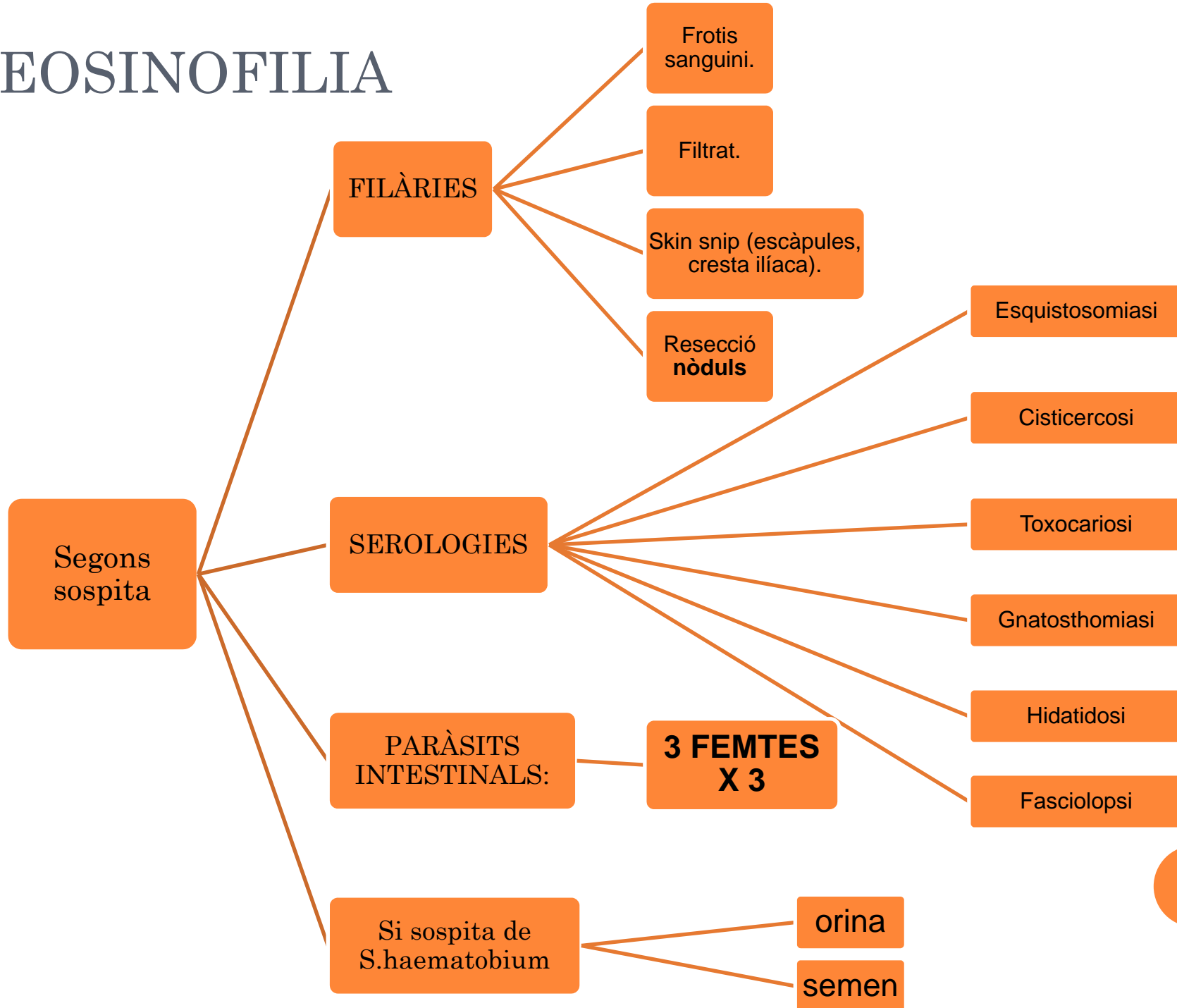
EXPLORACIÓ FÍSICA

- Hepatoesplenomegàlia.
- Nóduls subcutanis.
- Edema canviant.
- Lesiones serpiginoses

Segons sospita

EOSINOFILIA

EOSINOFILIA

- **Radiologia tòrax** cardiomegàlia amb dubtós patró bilateral compatible amb redistribució vascular.
- **Rax abdomen** anodina
- **Sediment orina:** a l'ingrés UCIES escassos hematies i leucòcits. No gèrmens.

- **Sospita inicial de paràsits UROLÒGICS per epidemiologia:**
  - **Serologia *Schistosoma haematobium:***
Hemaglutinació indirecta negativa

- **PCR CMV** negatiu.
- **Serologia amebiasi IgT(IFI):** 1/20
- **Coprocultius** negatius.

Ingrés

06/2010

- Presentació pacient

Infecció
per VIH

Xancre
penis

Nefropatia
per VIH
• Sínd.
Nefròtica
(Ingrés)

Anèmia
polifactorial

Eosinofilia
en estudi

ALTA

TRACTAMENT A L'ALTA HOSPITALÀRIA

- Zidovudina (azt) 250 mg (1-0-1)
- Eпивir (Lamivudina) 100mg (1-0-0)
- Prezista (darunavir) 600mg (1-0-1)
- Norvir(ritonavir) 100mg (1-0-1)

- Bicarbonato sódico 500mg (1-0-1)

- Cotrimoxazol 800/160 mg al dia els DL,DX,DV
- Àcid folínic 1 comp. al dia els DL,DX,DV

- Fosinopril 5 mg/ 24h
- Furosemida 20mg/ 24h

- Calci carbonat 500mg / 24h
- Calcitriol , 0'25 mcg /24h
- Fe oral 1-0-0
- Darbepoetina 30 µg/setmana (correcció posterior segons nivell Hb)
- Atorvastatina 20mg/ 24h

Retirats a
CCEE per
CD4>200

PLA A L'ALTA HOSPITALÀRIA

Continuació
estudi
eosinofília

Control
Unitat 042

Nefrologia
Hospital del
Mar

Control i
cures per
Atenció
Primària

Illas Cies

**MOITAS
GRAZAS!!**

**MOLTES
GRÀCIES!!**

Illes Medes